

Statsforvalteren I Agder  
Postboks 504  
4804 Arendal

Vår dato: 02.03.2026  
Vår referanse: 26/1539 - 3  
Deres dato:  
Deres referanse:

### Informasjon om gjødselbrukforskriften, RMP og PT

Landbruksdirektoratet har mottatt noen spørsmål om den nye gjødselbrukforskriften og hvorfor det er forskjell på avkorting i RMP og PT knyttet til om man har gjødslingsplan eller ikke. Vi ønsker derfor å komme med noen avklaringer om RMP, PT og den nye gjødselbrukforskriften, som dere kan ta med dere videre i dialog med kommunene.

#### **Fra og med søknadsåret 2026 er det ikke lenger en avkortingsbestemmelse i produksjonstilskuddforskriften knyttet til gjødslingsplan.**

I produksjons- og avløsertilskuddforskriften er ikke avkortingsbestemmelsen videreført for gjødselplanlegging som skjer fra og med 2026.

Det framgår av forarbeidene til nytt gjødselregelverk at avkortingsbestemmelsen knyttet til krav om gjødslingsplan ikke videreføres i produksjonsregelverket. I høringsnotatet vises det til at «*Ved overtredelser skal tilsynsmyndigheten følge opp bruddet etter forskriftens kapittel 7 og forskriftens hjemmelslover, dvs. forurensningsloven, jordlova, folkehelselova eller matloven, for å rette opp eller begrense virkningene av det ulovlige forholdet. Avkorting i tilskudd er forbeholdt regelverksbrudd av særlig alvorlighetsgrad der det er viktig å markere at den lovstridige driften ikke støttes. Dette innebærer også at § 11 andre ledd i forskrift om produksjonstilskudd, som fastsetter at produksjonstilskuddet skal avkortes ved brudd på forskrift om gjødslingplanlegging, foreslås opphevet.*»

Vi viser til nærmere omtale i rundskriv 2026/3 Produksjonstilskudd og avløsertilskudd - kommentarer til regelverk, kapittel 11.3. Der framgår blant annet følgende: «*Kravet til gjødslingsplan skal følges opp etter gjødselbrukforskriftens bestemmelser (og forskriftens hjemmelslover), og ikke gjennom avkorting i produksjonstilskudd. Ved alvorlige brudd på gjødselbrukforskriften, kan det være aktuelt å vurdere avkorting etter § 11 første ledd (brudd på annet regelverk). Dette gjelder først og fremst regelverksbrudd av særlig alvorlighetsgrad, der det er viktig å markere at den*

*lovstridige driften ikke støttes. En manglende eller mangelfull gjødselplan utgjør ikke et alvorlig brudd på gjødselbrukforskriften.»*

Som følge av endringen i produksjons- og avløsertilskuddforskriften, vil det ikke lenger være et felt for egenerklæring om gjødslingsplan i søknadsskjemaet i eStil PT, og det er ikke lenger en egen avkortingstype i eStil PT for avkorting ved manglende/ mangelfull gjødslingsplan.

### **Gjødslingsplan**

Vi har fått kommentarer på at forholdet til gjødselbrukforskriften og reaksjoner i RMP nå er vesentlig forskjellig fra PT, og spørsmål om begrunnelse for hvorfor det er forskjell på PT og RMP når det gjelder reaksjon/avkorting i forhold til gjødselbrukforskriften. I forhold til gjødselbrukforskriften og RMP er det først og fremst kontinuitet i gjeldende praksis som ligger til grunn. RMP-ordningen skal fremme miljøgoder og redusere forurensing, og miljøvennlig drift er derfor et viktig poeng når det gis støtte med RMP-midler. Det vil ikke være rimelig å gi tilskudd til miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel uten at søker kan vise til at de har en gjødslingsplan, som er et viktig element i miljøforsvarlig drift. Det er heller ikke ønskelig å gjøre store endringer midt i en programperiode. Det er gode grunner til å ta diskusjonen om årsaker til avkorting i rulleringsprosessen for RMP.

Et annet spørsmål vi har fått, er om det må foreligge vedtak om brudd på § 26 i gjødselbrukforskriften for å kunne avkorte i RMP for manglende gjødslingsplan. Svaret på dette er at det ikke er nødvendig at det foreligger et eget vedtak som fastsetter brudd på § 26 i gjødselbrukforskriften om krav til gjødslingsplan før de fatter vedtaket der RMP-avkortingen fremgår. Oppfølgingsbestemmelsene i RMP-instruksen § 52 bokstav b og gjødselbrukforskriften § 30 er begge kan-bestemmelser. Kommunene «kan» derfor la være å følge opp bruddet etter gjødselbrukforskriften med videre hjemmelsadganger, og de trenger enda mindre et eget vedtak kun for å slå fast bruddet uten håndhevingsvedtak.

### **Gjødseljournal**

Vi har også mottatt spørsmål om krav til gjødseljournal for RMP. Instruksens § 52 b nevner gjødslingsplan og plantevernjournal, men ikke gjødseljournal, selv om det nå er krav om dette i gjødselbrukforskriften § 27. Vurderingen vår er at det ikke er ønskelig å legge inn enda en grunn til å avkorte i RMP på dette tidspunktet. Vi mener dette må tas i en høringsprosess eller i rulleringen, siden det er snakk om en større endring. Gjødslingsplanen er viktig for å sikre en miljøforsvarlig drift og viser at bonden har en helhetlig plan for gjødsla og gjødslingen. Journalen er viktig for å vise hva som faktisk har skjedd med gjødsla på gården, men det ligger ikke inne som grunnlag for avkorting i RMP i dag.

### **Ingen endring i egenerklæring i eStil-RMP**

Det vil ikke bli endringer i eStil-RMP sitt søknadsskjema knyttet til egenerklæring om gjødslingsplan ved innsending av RMP-søknad for søknadsomgangen 2026. Egenerklæring for gjødslingsplan vil ligge der som før. Det skal ikke lages en ny egenerklæring for gjødseljournal, fordi det som nevnt over ikke vil tas inn som avkortingsgrunn.

Med hilsen  
for Landbruksdirektoratet

Gunn Eide  
seksjonssjef

Ina Gïil Solheim  
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.

Mottakere:

|                                                         |                     |      |             |
|---------------------------------------------------------|---------------------|------|-------------|
| Statsforvalteren I Møre Og Romsdal                      | Postboks 2520       | 6404 | Molde       |
| Statsforvalteren I Rogaland                             | Postboks 59 Sentrum | 4001 | Stavanger   |
| Statsforvalteren I Vestland                             | Njøsavegen 2        | 6863 | Leikanger   |
| Statsforvalteren I Agder                                | Postboks 504        | 4804 | Arendal     |
| Statsforvalteren I Innlandet                            | Postboks 987        | 2604 | Lillehammer |
| Statsforvalteren I Nordland                             | Postboks 1405       | 8002 | Bodø        |
| Statsforvalteren I Troms Og Finnmark                    | Postboks 700        | 9815 | Vadsø       |
| Statsforvalteren I Trøndelag                            | Postboks 2600       | 7734 | Steinkjer   |
| Statsforvalteren I Vestfold Og Telemark                 | Postboks 2076       | 3103 | Tønsberg    |
| Statsforvalteren I Østfold<br>Buskerud Oslo Og Akershus | Postboks 325        | 1502 | Moss        |